

BARANYA

KOPÁCS

MI ÚJSÁG?

Hát egy ilyen egyszerű vicces mesét mesélök.

Egyszer a nagyságos Úr odavót külföldön vadászni. S két évre rá gyün haza.

Hát a János kocsisgazda mén elibe a zállomásra. Mikor megérkezött a nagyságos úr, odamén a kocsishol: – Jó napot, János bácsi! – Jó napot, nagyságos úr! – No, osztán mi újság odahaza? – Mindén rendbe, nagyságos úr, mindén rendbe! – Nagyon jó van, János. – Csak, nagyságos úr, megdöglött a Hektor. – A Hektor, a zén kutyám, a Hektor? – Az há. Az. – Há, ugyan, – mongya, – hát mitű döglött még a Hektor e? – Hogy mitű? He. Hát bezabát lóhússal. – Hogy lóhússal? Há miféle lóhússal? – Hát, hogy leégött a zistáló, hogy benne égött a nagyságos úrnak az a hat szép igáslova, oszt abbú zabát be. – Hogy leégött a zistálóm? – Le biz a. – Há, ugyan mongya má, hát mitű égött le a istállóm? – Hogy mitű? Hát a palotárú átröpút a szikra. – A palotárú? – Arrú há. – Akkor leégött a palotám is? – Le biz a, fődíg! – Ugyan, János, hát mitű gyút be a palotám? – Hogy mitű? Hát amind a nagyságos úrnak a zédösannya, amind fekütt a ravatalon, oszt a gyertyák amind égtek körű, oszt belékapott a függönybe. – Mi az, akkor a zanyám is mëghalt? – Mëghalt, nagyságos úr. – Há mi vót a baja? – Hát gutaütést kapott. – Gutaütést? – Aszt. Mikor meglátta a nagyságos úr feleségét a zispánnyal.

Horvát János (Kopács)

A REPÜLŐ ÁDÁM

Vót egyszerű egy Ádám. Az mëg csak fokta a kis verebék, csak fokta, fokta. Oszt mi csinát velik? Csak tömte a zingébe. Tömte, tömte. Mikor oszt mëgtellött a zinge, akkor mëg elkezte tömni a gatyájába. Tömte, tömte.

Mikor tele lett a gatyája, akkor történt a nagy csuda. A kisverebék elkezték röpisköni. Az Ádámt mög vitték föl a magosba. Csak vitték,

vitték, vitték. Mikor már a harmadik kösség határába löbögött a fehérgatyás Ádám, akkó má látta, hogy baj van.

Ott az asszonyok a vízszélön mostak, amind fölínsttek a magosba, ijettikbe kiszalattak a vízbü. Egy öregasszony fölínz, megláti ám a fehérgatyás Ádámot a levegőbe. Elkiáti, hogy: – Uramisten, sátán! – Ű még úgy értötte, hogy aszt monta, hogy: – Ödd a gatyát, Ádám! – Ű a gatyát megóttá, a verebék kiröpütek, ű még bele a vízbe. Az asszonyok még oda mosósujokkal, jól ellátták ütet, hogy így rájik ijesztött.

Horvát János (Kopács)

A GÖRHES CSIKÓ

Volt egyszerű egy szegény ember, és annak egy fia. Jankó volt a gyerek neve. Nagyon szegények voltak. Egyszer azt mondja Jankó: – Édesapám, én elmegyek világot látni! – Mönj, csak édes fiam, de vigyázz magadra! – mondta az apa.

A fiú el is mönt. Mönt, mündegélt, egyszerű csak odaért egy kis házikóhoz. Ott egy vén banya lakott. Jankó bekopogott és illendően köszöntötte az öregasszonyt. Mielött Jankó belépett volna a portára, a banya elvarázsolta a lányát szegény leánnyá. A banya így szólt a jövevénynek: – Tudom, fiam, hogy szeréncset próbálni jöttél ide, mert itt még a madár sem jár.

Azután a vén banya adott Jankónak finom ételt és italt, amit Jankó jóízűen elfogyasztott. A vén banya addig puha ágyat vetett és belefektette Jankót. Jankó mélyen elaludt. Réggel még még sem virradt, már ébren volt. A banya Jankónak mindent elmagyarázott. A legvégén így szólt: – Van nekem két táltos még egy görhes csikóm. Ha a táltos lovakat meg tudod őrizni, hozzád adom feleségül a leányomat. Tudod-e, fiam, hogy nálam három nap egy esztendő?

Mielött Jankó kiment volna a mezőre a lovakkal, a görhes csikó magához hívta és így szólt: – Kedves Jankó, amikor kiérsz a mezőre, dél tájban a banya álomszélöt fúj, és te úgy elalszol mint a bunda. Ezért adok nekéd egy halpikkelyt, és ha belenézel, tudod, hogy hol vannak a lovak.

Jankó megköszönte a pikkelyt és a lovakkal együtt kimönt a mezőre. A mezőn mindén úgy történt, ahogy a csikó mondta. Így mönt ez három napig. Amikor a fiú hazaért, a vén banya nagyon elcsodálkozott, hogy Jankó még tudta őrizni a lovakat. Míg Jankó megvacsorázott, addig a banya elgondolta, hogy még egy próbát tesz vele.

Vacsora után a csikó titokban megint kihívta Jankót és így szólt hozzá: – A vén banya téged az éjjel próbára tesz. Ha már este a banya elaludt, te az órát négy órával hajtsad előre, akkor a banya nem fog fel-

ébredni. Még azt is megmondom, hogy a leánya egy elvarázsolt kirájkisasszony. Neked éjfélkor fél kell kelned, és háromszor megcsókolni a leányt, és az tüstént visszaváltozik kirájlánnyá. Amikor ez kész lesz, menj be a banya kincseskamrájába és annyi aranyat viggyél haza, amennyit akarsz. Mielőtt haza indulnál, gyere be ide hozzám, ülj fél a hátamra te is még a feleséged is az arannyal együtt, és mondd, hogy „táltos csikó!” Én azonnal táltos leszek és hazaviszlek apád házába.

Amikor mindent elvégzett, a kirátleány elmondta, hogy a banya ölte meg az egész királyi udvart, csak éppen őt hagyta élve, de elvarázsolta. Amikor a kirátleány mindezt elmondta, Jankó a mátkájával meg az arannyal felült a csikóra és így szólt: „Táltos csikó!” A csikó Jankó háza előtt termett.

Szöréncse, hogy Jankó hazajött, mert az apja nagyon beteg volt, már majdnem meghalt. Jankó öremmel mondta el, hogy hogyan járt. Az apja örült, hogy ilyen szeréncsésen járt a fia. Réggel, amikor a banya felébredt, szörnyet halt a csudálkozástól. A fiatalok nagy lakodalmat csaptak. Hét nap, hét éjjel szólt a muzsika és fojt a bor. Még most is élnek, ha még nem haltak.

Farahó Sarolta (Kopács)

LASKÓ

CSALI MESE

Voltam egy országban, ahol csodálatos dolgokat láttam. Egy napon ahogy sétáltam a levegőben, beestem egy lyukba. Amikor lejöttem, nagy csodálkozással néztem szét. Egyszer csak mit látok! Hát a föld túrta a vakondot.

Aztán mentem tovább, láttam egy házat. Bementem. Hát látom, hogy tojást főz egy asszony. Így köszöntöttem: – Jó napot, öreganyó, mi jót főz? – Az asszony azt mondta: – Almát, látod! Gyere be, pihenj meg!

Amikor az ágy rámült, akkor az asszony azt mondta: – Tudod, van nekem egy férjem, Jancsi bácsinak hívják. Elment tegnap vadászni és befalta egy farkas. Hát, nem tudott mit csinálni, a farkas hasából nem tudott kijönni. Elszaladt haza, fogta a kést, visszabújt a farkas hasába és kivágta a hasát. Ekkor kibújt.

Na, de nekem már mennem kell – mondtam. Ki is léptem az ajtón, az ajtó becsukta az asszonyt. És haladtam tovább.

Ahogy mentem, mendégéltem, megláttam egy birkát, amely őrizte a juhászt. Megyek tovább. Egy tehén úszik a patakban a récéivel. Hát aztán mit látok! Egy fa tekeredik egy kígyóra. Az a fa egy dzsungel volt. Nem is mentem tovább. Megláttam egy elefántot, felvittem a jubból. Aztán megköszöntem, hogy segített. Hazamentem szüleimhez, s ők nagyon megörültek nekem. Itt a vége, fuss el véle!

Dobszai Meláni (Laskó)